

Alina MANG

„Ce rost au toate acestea?”

În aparență, spectacolul Iarinei Demian după piesa lui Arthur L. Kopit *O, tată, sărmăne tatăl, mama te-a spânzurat în dulap, iar eu sunt foarte trist...* prezintă universul ciudat, chiar macabru, al unei familii în care despotismul mamei a dus la moartea tatălui și la atrofierea morală a fiului. Am spus „în aparență”, pentru că existența unui astfel de personaj într-o lume pe care reușește să o controleze până la monitorizare pare de crezut. Există, însă, în text, un tragism real și un comic fin și de substanță, care dau amplitudine implicațiilor.

Iarina Demian, în calitate de interpretă și regizoare, pornește de la pomenita schemă a piesei pentru a construi un spectacol în care dă dovadă de înțelegerea până la esență a lumii existente în discursul dramaturgic. Personajele devin simboluri sau proiecții supradimensionate ale unor trăsături sufletești existente latent în fiecare. Descătușarea lor duce la amestecul frenetic al vieții și morții și la întrebarea disperată din final: „Ce rost au toate acestea?”.

Astfel, doamna *Rosepettle* devine întruchiparea voinței de posesiune, egoistă, distructivă, care respinge orice manifestare sentimentală. Și, logic, plantele pe care le „iubește” nu pot fi decât carnivore, iar peștele său doar un piranha, căci ea însăși este o ființă vorace. Interpreta a oferit forța și energia pe care le cerea un asemenea rol.

Foto: Tudor Predescu

Dorina Chiriac și
Tudor Chirilă

Fiul său, *Jonathan* (Tudor Chirilă), are voința anihilată, marcat fiind de influența tiranică a mamei care îi împiedică dezvoltarea propriei personalități. Deși, în mod diferit, mamă și fiu sunt fascinați de *Rosalie* (Dorina Chiriac), ca simbol al dragostei de viață, ca încarnare a libertății de care ceilalți doi nu dispun: mama ca prizonieră a propriei opțiuni, fiul ca victimă a tiraniei materne.

Chiar dacă spectacolul tratează un subiect sinistru, nu există în construcția sa nici o exagerare nejustificată sau care i-ar putea rupe unitatea de stil. E construit în tușe fine, cu o scenografie elegantă, cu

o mișcare scenică sugestivă (Florin Fieroiu) și o ilustrație muzicală adecvată (Tudor Chirilă).

Tragismul subiectului se păstrează, comicul există. Nimic, nici un element al montării nu devine agresiv și nu rupe armonia întregului.

Teatrul de Comedie și Fundația „Orizonturi tinere“ – *O, tată, sărmâne tată, mama te-a spânzurat în dulap, iar eu sunt foarte trist...* de Arthur L. Kopit. Regia: Iarina Demian. Mișcarea scenică: Florin Fieroiu. Ilustrația muzicală: Tudor Chirilă. Cu: Iarina Damian, Tudor Chirilă, Dorina Chiriac, Sorin Medeleni, Orodol Olaru, Ciprian Cojenel, Marian Rădulescu, Stelian Mihu, Emanuel Ionescu.

Popas bucureștean

Turneul Teatrului German de Stat din Timișoara a înregistrat în decursul celor opt zile, unsprezece reprezentații. Ultima sa țintă a fost obținerea aplauzelor publicului bucureștean. Ele s-au auzit în sala Teatrului Evreiesc de Stat, gazda spectacolelor cu care trupa timișoreană a reținut atenția unui public eterogen ca vârstă. Acestea sunt: *Rotkäppchen, Rotkäppchen!* (Scufiță roșie, scufiță roșie!), de Ekker, și *Die Räuber* (Hoții) de Friedrich Schiller.

Povestea *Scufiței roșii* se dovedește a fi doar punctul de plecare al construcției unui spectacol care nu vizează, în mod cert, segmentul de vârstă al copiilor. Aceasta pentru că intenția autorului textelor – Ernst A. Ekker – precum și a regizoarei, Marina Tiron-Emandi, este de a realiza un basm muzical pentru întreaga familie. Scufița roșie este doar un pretext pentru a pune în discuție probleme general-umane legate de iubire, viață, moarte. Drumul fetiței este unul al dragostei prin pădurea ostilă și înșelătoare a vieții. Maturizarea sensurilor comportă și o racordare contemporană care

suscită interesul părinților, iar copiii – încântați de muzica, de ritmul vioi, dinamic al montării – redescoperă binecunoscutul basm al Fraților Grimm.

Alegerea repertorială mi se pare pe deplin justificată, dacă avem în vedere unul dintre scopurile oricărui repertoriu și, implicit, turneu: atragerea unui segment de public cât mai amplu. Cel de-al doilea spectacol inclus în program, *Hoții* de Schiller, nu face decât să confirme afirmația anterioară. Demn de notat mi s-a părut însă faptul că tentația ambelor montări a fost aceea de a transcrie textul în actualitate, folosind multiple mijloace spectaculare. Aceasta este și linia directoare pe care o urmărește Clemens Bechtel, regizorul *Hoților*. El încearcă să apropie acțiunea de lumea ultimelor decenii ale secolului nostru, în care problema egalității sexelor degenerază până la apariția temei femeii capabile de violențe și răutăți mai mari decât cele ale bărbaților. Astfel se naște *Franz(iska) Moor*, apoi banda hoștelor condusă de *Karl(a) Moor...*

Lumea masculină a piesei lui Schiller, în care abia își făcea loc gingășia *Amaliei*, este populată în viziunea lui Bechtel de prezențe feminine care